

devī mahātmyam durgā saptaśati pancamo dhyāyaḥ

devyā dūta saṃvādo nāma pañcamo dhyāyaḥ ॥

asya śrī uttaracaritrasya rudra ṛṣiḥ | śrī mahāsaravatī devatā |
anuṣṭupchandaḥ | bhīmā śaktiḥ | bhrāmarī bījam | sūryastatvam |
sāmavedaḥ | svarūpam | śrī mahāsaravatiprītyarthe |
uttaracaritrapāṭhe viniyogaḥ ॥

dhyānaṃ

ghaṅṭāsūlahalāni śaṅkha musale cakram dhanuḥ sāyakaṃ
hastābjairdhatīṃ ghanāntavilasacchītāṃ sūtulyaprabhāṃ
gaurī deha samudbhavāṃ trijagatām ādhārabhūtāṃ mahā
pūrvāmatra saravatī manubhaje śumbhādidaityārdinīṃ ॥

॥ ṛṣiruvāca ॥ 1 ॥

purā śumbhani śumbhābhyā masurābhyāṃ śacīpateḥ
trailokyaṃ yañña bhāgāśca hṛtā madabalāśrayāt ॥ 2 ॥

tāveva sūryatām tadvadadhikāraṃ tathaindavaṃ
kauberamatha yāmyaṃ cakraṅte varuṇasya ca
tāveva pavanarddhiṃ ca cakraturvahni karmaca

tato devā vinirdhūtā bhraṣṭarājyāḥ parājitāḥ ||3||

hṛtādhikārāstridaśāstābhyāṃ sarve nirākṛtāḥ
mahāsurābhyāṃ tāṃ devīm saṃsmarantyaparājitāṃ ||4||

tayāsmākaṃ varo datto yadhāpatsu smṛtākḥilāḥ
bhavatāṃ nāśayiṣyāmi tatkṣaṇātparamāpadaḥ ||5||

itikṛtvā matiṃ devā himavantaṃ nageśvaraṃ
jagmustatra tato devīm viṣṇumāyāṃ pratuṣṭuvuḥ ||6||

devā ūcuḥ

namo devyai mahādevyai śivāyai satataṃ namaḥ
namaḥ prakṛtyai bhadrāyai niyatāḥ praṇatāḥ smatāṃ ||6||

raudrāya namo nityāyai gauryai dhātryai namo namaḥ
jyotsnāyai cendurūpiṇyai sukhāyai satataṃ namaḥ ||8||

kalyāṇyai praṇatā vṛddhyai siddhyai kurmo namo namaḥ
nairṛtyai bhūbhṛtāṃ lakṣmai śarvāṇyai te namo namaḥ ||9||

durgāyai durgapārāyai sārāyai sarvakāriṇyai
khyātyai tathaiva kṛṣṇāyai dhūmrāyai satataṃ namaḥ ||10||

atīsaumyatīraudrāyai natāstasyai namo namaḥ
 namo jagatpratiṣṭhāyai devyai kṛtyai namo namaḥ ||11||

yādevī sarvabhūteṣū viṣṇumāyeti śabdhitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||12||

yādevī sarvabhūteṣū cetanetyabhidhīyate
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||13||

yādevī sarvabhūteṣū buddhirūpeṇa saṁsthitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||14||

yādevī sarvabhūteṣū nidrārūpeṇa saṁsthitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||15||

yādevī sarvabhūteṣū kṣudhārūpeṇa saṁsthitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||16||

yādevī sarvabhūteṣū chāyārūpeṇa saṁsthitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||17||

yādevī sarvabhūteṣū śaktirūpeṇa saṁsthitā
 namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||18||

yādevī sarvabhūteṣū tṛṣṇārūpeṇa saṁsthitā

namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||19||

yādevī sarvabhūteṣū kṣāntirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||20||

yādevī sarvabhūteṣū jātirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||21||

yādevī sarvabhūteṣū lajjārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||22||

yādevī sarvabhūteṣū śāntirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||23||

yādevī sarvabhūteṣū śraddhārūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||24||

yādevī sarvabhūteṣū kāntirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||25||

yādevī sarvabhūteṣū lakṣmīrūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||26||

yādevī sarvabhūteṣū vṛttirūpeṇa saṃsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||27||

yādevī sarvabhūteṣū smṛtirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||28||

yādevī sarvabhūteṣū dayārūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||29||

yādevī sarvabhūteṣū tuṣṭirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||30||

yādevī sarvabhūteṣū mātṛrūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||31||

yādevī sarvabhūteṣū bhrāntirūpeṇa saṁsthitā
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||32||

indriyāṅāmadhiṣṭhātrī bhūtānāṃ cākhileṣu yā
bhūteṣu satataṃ tasyai vyāpti devyai namo namaḥ ||33||

citirūpeṇa yā kṛtsnameta dvyāpya sthitā jagat
namastasyai, namastasyai,namastasyai namonamaḥ ||34||

stutāsuraiḥ pūrvamabhīṣṭa saṃśrayāttathā
surendreṇa dineṣusevitāl
karotusā naḥ śubhaheturīśvarī

śubhāni bhadrāṅya bhiantu cāpadaḥ ||35||

yā sāmprataṃ coddhatadaityatāpitai
rasmābhirīśācasurairnamaśyatel
yāca smatā tat-kṣaṇa meva hanti naḥ
sarvā padobhaktivinamramūrtibhiḥ ||36||

ṛṣiruvācall

evaṃ stavābhi yuktānāṃ devānāṃ tatra pārvatī
snātumabhyāyayau toyē jāhnavyā nṛpanandana ||37||

sābravīttān surān subhrūrbhavadbhiḥ stūyate २ tra kā
śarīrakośataścāsyāḥ samudbhūtā २ bravīcchivā ||38||

stotraṃ mamaitatkriyate śumbhadaitya nirākṛtaiḥ
devaiḥ sametaiḥ samare niśumbhena parājitaiḥ ||39||

śarīrakośādyattasyāḥ pārvatyā niḥsṛtāmbikā
kauśikīti samasteṣu tato lokeṣu gīyate ||40||

tasyāṃvinirgatāyāṃ tu kṛṣṇābhūtsāpi pārvatī
kāḷiketī samākhyātā himācalakṛtāśrayā ||41||

tato २ mbikāṃ paraṃ rūpaṃ bibhrāṅāṃ sumanoḥaram |

dadarśa caṇdo muṇdaśca bhṛtyau śumbhaniśumbhayoḥ ||42||

tābhyāṃ śumbhāya cākhyātā sātīva sumanoharāl
kāpyāste strī mahārāja bhāsa yantī himācalam ||43||

naiva tādr̥k kvacidrūpaṃ dr̥ṣṭaṃ kenaciduttamam
ññāyatāṃ kāpyasau devī gr̥hyatāṃ cāsuresvara ||44||

strī ratna maticārvañjgī dyotayantīdiśastviṣāl
sātutiṣṭati daityendra tāṃ bhavān draṣṭu marhati ||45||

yāni ratnāni maṇayo gajāśvādīni vai prabhol
traī lokyetu samastāni sāmprataṃ bhāntite gr̥he ||46||

airāvataḥ samānīto gajaratnaṃ punardarāt
pārijāta taruścāyaṃ tathaivoccaiḥ śravā hayaḥ ||47||

vimānaṃ haṃsasam̐yuktametattiṣṭhati te᳚ṅgaṇel
ratnabhūta mihānītaṃ yadāsīdvedhaso᳚dbhutaṃ ||48||

nidhireṣa mahā padmaḥ samānīto dhaneśvarāt
kiñjalkinīṃ dadau cābdhirmālāmamlānapajkājāṃ ||49||

chatraṃ tevāruṇaṃ gehe kāñcanasrāvi tiṣṭhatil
tathāyaṃ syandanavaro yaḥ purāsītprajāpateḥ ||50||

mṛtyorutkrāntidā nāma śaktirīśa tvayā hṛtāl
pāśaḥ salila rājasya bhrātustava parigrahe ||51||

niśumbhasyābdhijātāśca samastā ratna jātayaḥ|
vahniścāpi dadau tubhya magniśauce ca vāsasī ||52||

evaṃ daityendra ratnāni samastānyāhṛtāni te
strī ratna meṣā kalyāṇī tvayā kasmāna gṛhyate ||53||

ṛṣiruvācal

niśamyeti vacaḥ śumbhaḥ sa tadā caṇḍamuṇḍayoḥ|
preṣayāmāsa sugrīvaṃ dūtaṃ devyā mahāsuram ||54||

iti ceti ca vaktavyā sā gatvā vacanānmamal
yathā cābhyeti samprītyā tathā kāryam tvayā laghu ||55||

satatra gatvā yatrāste śailoddośe २ tiśobhanel
sādevī tāṃ tataḥ prāha ślakṣṇam madhurayā girā ||56||

dūta uvācall

devi daityeśvaraḥ śumbhastrelokye parameśvaraḥ|
dūto २ ham preṣi tastena tvatsakāśamihāgataḥ ||57||

avyāhatāññah sarvāsu yaḥ sadā devayoniṣul
nirjitākhila daityāriḥ sa yadāha śṛṇuṣva tat ||58||

mamatrailokya makhilaṃ mamadevā vaśānugāḥl
yaññabhāgānahaṃ sarvānupāśnāmi pṛthak pṛthak ||59||

trailokyevararatnāni mama vaśyānyaśeṣataḥl
tathaiva gajaratnaṃ ca hṛtaṃ devendravāhanaṃ ||60||

kṣīrodamathanodbhūta maśvaratnaṃ mamāmaraiḥl
uccaiḥśravasasaṃññāṃ tatpraṇipatyā samarpitaṃ ||61||

yānicānyāni deveṣu gandharveṣūrageṣu ca l
ratnabhūtāni bhūtāni tāni mayyeva śobhane ||62||

strī ratnabhūtāṃ tām devīm loka manyā mahe vyaṃl
sā tvamasmānupāgaccha yato ratnabhujo vyaṃ ||63||

māmivā mamānujaṃ vāpi niśumbhamuruvikramaml
bhajatvaṃ cañcalāpājgi ratna bhūtāsi vai yataḥ ||64||

paramaiśvarya matulaṃ prāpsyase matparigrahāt l
etadbhudthyā samālocya matparigrahātāṃ vraja ||65||

ṛṣiruvācall

ityuktā sā tadā devī gambhīrāntaḥsmitā jagaul
durgā bhagavatī bhadrā yayedamḥ dhāryate jagat ||66||

devyuvācall

satya muktaḥ tvayā nātra mithyākiñcittvayoditam
trailokyādhipatiḥ śumbho niśumbhaścāpi tādrśaḥ ||67||

kiṃ tvatra yatpratiññātaḥ mithyā tatkriyate katham
śrūyatāmalpabuddhitvāt tpratiññā yā kṛtā purā ||68||

yomām jayati sajgrāme yo me darpaḥ vyapohatil
yome pratibalo loke sa me bhartā bhaviṣyati ||69||

tadāgacchatu śumbho²tra niśumbho vā mahāsuraḥ
mām jivā kiṃ cireṇātra pāṇiṅgrḥṇātumelaghu ||70||

dūta uvācall

avaliptāsi maivaḥ tvaḥ devi brūhi mamāgrataḥ
trailokyekaḥ pumāḥstiṣṭed agre śumbhaniśumbhayoḥ ||71||

anyeṣāmapi daityānām sarve devā na vai yudhil

kiṃ tiṣṭhanti summukhe devi punaḥ strī tvamekikā ||72||

indrādyāḥ sakalā devāstasthuryeṣāṃ na saṃyugel
śumbhādīnāṃ kathaṃ teṣāṃ strī prayāsyasi sammukham ||73||

sātvam gaccha mayaivoktā pārśvam śumbhaniśumbhayoḥ
keśākarṣaṇa nirdhūta gauravā mā gamiṣyasi||74||

devyuvācal

evametad balī śumbho niśumbhaścātivīryavān
kiṃ karomi pratiññā me yadanālocitāpurā ||75||

satvam gaccha mayoktam te yadetattsarva mādrtaḥ
tadācakṣvā surendrāya sa ca yuktaṃ karotu yat ||76||

|| iti śrī mārkaṇḍeya purāṇe sāvarnike manvantare devi mahatmye
devyā dūta saṃvādo nāma pañcamo dhyāyaḥ samāptam ||

āhuti

klīṃ jayantī sāṅgāyai sāyudhāyai saśaktikāyai saparivārāyai
savāhanāyai dhūmrākṣyai viṣṇumāyādi caturviṃśad devatābhyo
mahāhutiṃ samarpayāmi namaḥ svāhā ||

Web Url: <http://www.vignanam.org/veda/devi-mahatmyam-durga-saptasati-chapter-5-english.html>